

EJ, LA, SU

3.12.1998

Työeläkelaitoksille

EURON KÄYTTÖÖNOTTO TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ

Tässä yleiskirjeessä kerrotaan työeläkejärjestelmän euroon siirtymisestä lähinnä etuuksien toimeenpanon kannalta. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on 6.10.1998 antanut euron käyttöä koskevan määräyksen lähinnä kirjanpitoa ja tilinpäätöstä varten (Dnro 34/02/98).

Eläkejärjestelmäosaston tiedotteella 10/98 on jo annettu ennakkotietoa euroon siirtymissuunnitelmista. Ohjeisiin tulee vielä lisäyksiä ja tarkennuksia ennen euron lopullista käyttöönottoa, joka tapahtuu 1.1.2002.

1

Yleistä eurosta

Euroon siirtymiskausi on 1.1.1999 - 31.12.2001. Euroa voidaan käyttää siirtymäkaudella tilirahana ja sopimuksissa. Käteinen raha tulee käyttöön vuoden 2002 alusta. Rahanvaihtokausi kestää vuoden 2002 alusta enintään kesäkuun loppuun.

Euroopan Unionin neuvosto on antanut kaksi asetusta euron käyttöön ottamisen oikeudellisista puitteista; Neuvoston asetus tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä (EY 1103/97, 17.6.1997, liite 1) ja Neuvoston asetus euron käyttöönotosta (EY 974/98, 3.5.1998, liite 2).

Markat muunnetaan euroiksi jakamalla markkamäärä kuuden numeron tarkkuisella euromuuntokurssilla. Eurot muunnetaan markoiksi kertomalla euromäärä euromuuntokurssilla. Muunnon tulokset pyöristetään kahteen desimaaliin. Lukujen pyöristyksessä käytetään normaalia 5-pyöristystä.

Esimerkki 1

Markasta euroon $100 \text{ mk} / 5,89901^* = 16,95199703\text{e}$
 Pyöristetään kahteen desimaaliin: $100 \text{ mk} = 16,95 \text{ e}$

Eurosta markkaan $5,89901^* \times 100 \text{ e} = 589,90 \text{ mk}$

* Lopullinen euromuuntokurssi selviää 1.1.1999.

Euroon osallistuvat maat (euroalue) ovat: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Portugali, Ranska, Saksa ja Suomi.

Euron merkki on € . Suomen standardisoimisliiton (SFS 4175) mukaan euron yleiskielen tunniste on "e", joka lisätään rahamäärän pe-

EJ, LA, SU

3.12.1998

rään. Suomen markan tunniste on edelleen "mk". Näitä tunnisteita käytetään esim. näytöillä ja lomakkeissa. Kansainvälisessä rahaliikenteessä euron tunnisteena käytetään "EUR" ja Suomen markan tunnisteena "FIM". Työeläkejärjestelmän koneellisessa tietoliikenteessä markan tunniste on 0 ja euron tunniste on 1.

2

Työeläkejärjestelmän euroon siirtymissuunnitelma

Työeläkejärjestelmässä siirrytään euroon yhteisen suunnitelman mukaisesti kokonaisuudessaan vuoden 2002 alusta.

Yhteiset euroon siirtymisperiaatteet on kerrottu työeläkejärjestelmän euroon siirtymistä koordinoivan euroryhmän (TER) raportissa (ETK, 23.2.1998). Näiden periaatteiden pohjalta on työeläkejärjestelmän Tietohallintoryhmässä (THR) sovittu euron käyttöönoton yksityiskohtaisempi toimintatapa laitosten välisessä tietoliikenteessä (Eurotietoliikenneryhmän loppuraportti 16.10.1998). Liitteenä on tämän hetkinen aikataulu euroon siirtymisestä (liite 3). Vuodenvaihteen 2001/2002 menettelytavat selviävät tarkemmin myöhemmin.

Tavoitteena on, että myös julkisen sektorin eläkelaitokset sekä muiden etuuksien myöntäjät kuten esim. Kansaneläkelaitos ja tapaturma- ja liikennevakuutusyhtiöt siirtyisivät euron käyttöön etuuksien toimeenpanossa myös vuoden 2002 alusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi halutessaan pyytää eläkelaitoksilta laitoskohtaisen, hallituksen hyväksymän euroon siirtymäsuunnitelman. Suunnitelman on oltava valmis 1.3.1999.

3

Ilmoitusliikenne

Eläketurvakeskuksen työsuhde- ja eläketapahtumarekisterissä siirrytään euroon rekistereiden sisäisellä muunnolla ja sovellusten sisäisellä käsittelyllä. Tällöin eläkelaitosten ei tarvitse ilmoittaa vanhoja markkailmoituksia uudestaan euroina.

Työeläkejärjestelmän perustiedoissa, palkka-, vapaakirja- ja eläkepäästöstiedoissa siirrytään kokonaisuudessaan vuodesta 2002 alkaen euroihin. Näin ollen Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin ja eläketapahtumarekisteriin annettavissa ilmoituksissa käytetään vain markkoja vuoden 2001 loppuun ja sen jälkeen vain euroja. ETK:n rekistereistä tiedot annetaan samoin vuoden 2001 loppuun markkoina ja sen jälkeen vain euroina.

EJ, LA, SU

3.12.1998

4

Palkat euroina tai markkoina vuoden 1999 alusta

Työnantajat saattavat siirtyä euron käyttöön palkkahallinnossaan jo ennen vuotta 2002. Tällöin palkkailmoitukset työeläkelaitoksille voidaan tehdä euroina. Pankki muuntaa tarvittaessa palkan työntekijälle euroista markoiksi tai päinvastoin siitä riippuen, onko hänellä palkkatilinä markkatili vai eurotili.

Eläketurvakeskuksen rekistereihin palkkatiedot tulee kuitenkin ilmoittaa markkamääräisinä aina vuoden 2001 loppuun asti. Jos tiedot on ilmoitettu työeläkelaitokselle euroina ja tiedot on tarpeen viedä Eläketurvakeskuksen rekisteriin, työeläkelaitos muuntaa eurot markoiksi kuten edellä on kuvattu.

5

Rajamäärät

Lakien soveltamisessa käytetään nykyisiä markkamääräisiä rajamääriä aina vuoden 2001 loppuun saakka. Näin menetellään myös euroina maksettujen palkkojen osalta. Euromääräisiä rajamääriä aletaan käyttää vasta vuoden 2002 alusta alkaen. Se, millä tavalla säännökset muutetaan euromääräisiksi ratkaistaan myöhemmin.

6

Eläkkeiden laskeminen, päätöksenanto

Eläkkeet lasketaan alusta loppuun markkoissa aina vuoden 2001 loppuun saakka. Näin myös päätökset annetaan markkamääräisinä. Eläkelaitos voi vuosina 1999 -2000 halutessaan ilmoittaa eläkkeen loppusumman myös euromääräisenä. Jotta euroon totuttaisiin, vuoden 2001 aikana loppusumma ruvetaan ilmoittamaan eläkelaskelmissa sekä markkoissa että euroissa.

Vuoden 2002 alusta alkaen eläkkeet lasketaan kokonaisuudessaan euroissa. Informatiivisista syistä päätöksessä voidaan ilmoittaa vielä vuonna 2002 loppusumma eurojen lisäksi myös markkoissa.

7

Valuuttojen muuntaminen

1.1.1999 vahvistetaan euron peruuttamaton muuntokurssi, jolla kunkin euroalueen maan rahayksikkö muunnetaan euroiksi. Tämän jälkeen euro on Suomen ja muiden euroalueen maiden virallinen rahayksikkö. Entinen rahayksikkö, Suomessa markka, on euron alayksikkö. Ulkomaan rahaliikenteessä markan ja muiden euroalueen valuuttojen suhde euroon ja toisiinsa on 1.1.1999 alusta lähtien kiinteä. Sen sijaan euroalueen ulkopuolisten EU/ETA-maiden Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti, Kreikka ja Yhdistynyt kuningaskunta sekä muiden maiden mm. Viro, USA ja Japani valuuttakurssit suhteessa euroon vaihtelevat edelleen.

EJ, LA, SU

3.12.1998

Vuoden 1999 alusta lähtien rahayksiköiden väliset muunnot on tehtävä euron kautta. Markat ja pennit muunnetaan euroiksi ja senteiksi jakamalla markkamäärä Suomen euromuuntokurssilla. Tämä euromäärä pyöristetään ensin vähintään kolmen desimaalin tarkkuuteen. Euromäärä muutetaan toisen maan valuutaksi kertomalla tämän maan rahamäärä euromuuntokurssilla. Lopputulos pyöristetään normaalisti kahteen desimaaliin.

Esimerkki 2

Esimerkissä käytetyt euromuuntokurssit eivät ole vielä lopullisia.

Muunto Suomen markasta Saksan markaksi:
 $100 \text{ mk} / 5,89901 = 16,95199703 \text{ e}$

Pyöristetään kolmeen desimaaliin: $100 \text{ mk} = 16,952 \text{ e}$

Euromäärä muunnetaan Saksan markoiksi Saksan markan euromuuntokurssilla ja lopputulos ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

$1,94100 \times 16,952 \text{ e} = \mathbf{32,90 \text{ DEM}}$

Muunto Saksan markasta Suomen markkoihin:

$100 \text{ DEM} / 1,94100 = 51,520 \text{ e}$

$5,89901 \times 51,520 \text{ e} = \mathbf{303,92 \text{ mk}}$

Jos palkat on maksettu muuna valuuttana, esim. Ruotsin kruunuina, työeläkelaitos muuntaa Ruotsin kruunumäärän euron kautta Suomen markoiksi.

Ulkomaiden ja Suomen välisessä eläketietojen vaihdossa käytetään päätöksen mukaista rahayksikköä. EU-eläkehakemus- ja päätöslomakkeilla eläkelaitos ilmoittaa rahatiedot toistaiseksi edelleen markkoina.

8

Muuntokurssit

Ensi vuoden alusta käytettävistä keskikursseista ilmoitetaan eläkelaitoksille sitten, kun euron peruuttamaton muuntokurssi on vahvistettu 1.1.1999. Samalla ilmoitetaan Suomen ja kaikkien muiden euroalueen maiden euromuuntokurssit.

EJ, LA, SU

3.12.1998

9

Otteet, tiedotteet, esitteet

Euroon totuttelemiseksi eläkeotteissa sekä erilaisissa tiedotteissa ja esitteistä tullaan markan rinnalla käyttämään euroa ainakin vuodesta 2001 lähtien. Ainakin vuonna 2002 euron rinnalla käytetään markkamääriä. Mm. Eläketurvakeskuksen vakuutettujen eläkeotteissa otetaan euro markkojen rinnalla käyttöön 1.7.2001.

10

Lisätiedot

Tietoliikenteen osalta Hannu Ramberg, puh.151 2325
Laskennan osalta Marjukka Hietaniemi, puh. 151 2133 ja

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Riitta Lindström

LIITTEET

EY-asetus 17.6.1997 (liite1)

EY-asetus 3.5.1998 (liite 2)

Alustava aikataulu euroon siirtymisestä (liite 3)

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1103/97,

annettu 17 päivänä kesäkuuta 1997,

tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

1) Eurooppa-neuvosto vahvisti Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessaan, että talous- ja rahaliiton kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti; 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' tarkoitetaan tässä asetuksessa perustamissopimuksen mukaisesti euron yhteisenä rahana käyttöön ottavia jäsenvaltioita,

2) Eurooppa-neuvoston Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessa päätettiin, että perustamissopimuksessa Euroopan rahayksiköstä käytetty nimi "ecu" on yleisnimi; viidentoista jäsenvaltion hallitukset ovat päässeet yhteisymmärrykseen siitä, että tämä päätös on perustamissopimuksen asianomaisten määräysten sovittu ja lopullinen tulkinta; Euroopan yhteisen rahan nimi on "euro"; euro on osallistuvissa jäsenvaltioissa raha, joka jaetaan sataan alayksikköön, jonka nimi on "sentti"; Eurooppa-neuvosto katsoi lisäksi, että yhteisen rahan nimen on oltava sama kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä ottaen huomioon erilaiset aakkoset,

3) perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen perusteella neuvosto antaa euron oikeudellisten puitteiden määrittelemiseksi asetuksen euron käyttöön ottamisesta välittömästi sen jälkeen, kun osallistuvat jäsenvaltiot ovat tiedossa; perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti neuvosto hyväksyy kolmannen vaiheen alkamispäivänä peruuttamattomasti kiinnitetyt muuntokurssit,

4) yhteismarkkinoiden toiminnan ja yhteiseen rahan siirtymisen kannalta on tarpeen taata kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisille ja yrityksille tiettyä euron käyttöönottoa liittyviä säännöksiä koskeva oikeusvarmuus hyvissä ajoin ennen siirtymistä kolmanteen vaiheeseen; aikaisessa vaiheessa turvattu oikeusvarmuuden ansiosta kansalaiset ja yritykset voivat suorittaa valmistelut hyvissä olosuhteissa,

5) perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan kolmatta virkettä, jonka mukaan neuvosto voi osallistuvien jäsenvaltioiden yksimielisyydellä toteuttaa muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa yhteinen raha nopeasti käyttöön, voidaan käyttää oikeudellisena perustana vasta sitten, kun on 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti vahvistettu, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhteiseen rahan siirtymiseksi vaadittavat edellytykset; sen vuoksi on tarpeen käyttää perustamissopimuksen 235 artiklaa sellaisten säännösten perustana, joiden osalta oikeusvarmuuden aikaansaaminen on erityisen kiireellistä; näin ollen tämä asetus ja edellä mainittu asetus euron käyttöön ottamisesta muodostavat yhdessä euron oikeudelliset puitteet, joiden periaatteista sovittiin Madridin Eurooppa-neuvostossa; euron käyttöönotto koskee koko väestön päivittäisiä toimia osallistuvissa jäsenvaltioissa; olisi tutkittava muita kuin tähän asetukseen ja perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen nojalla annettavaan asetukseen sisältyviä toimenpiteitä tasapainoisen siirtymisen varmistamiseksi erityisesti kuluttajien osalta,

(1) EYVL N:o C 369, 7.12.1996, s. 8

(2) EYVL N:o C 380, 16.12.1996, s. 49

(3) Lausunto annettu 29 päivänä marraskuuta 1996.

- 6) perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettua ja ecun määritelmää koskevan voimassa olevan yhteisön lainsäädännön yhtenäistämistä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaan tulon jälkeen 22 päivänä joulukuuta 1994 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94⁽¹⁾ määriteltyä ecua ei 1 päivästä tammikuuta 1999 enää määritellä valuuttaosuuksista koostuvana korina ja eurosta tulee itsenäinen raha; muuntokurssien vahvistamista koskeva neuvoston päätös ei sinänsä muuta ecun ulkoista arvoa; tämä merkitsee, että yhtä ecua, joka on valuuttaosuuksista koostuva korivaluutta, vastaa yksi euro; näin ollen neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 on vanhentunut ja se on kumottava; oikeudellisissa asiakirjoissa olevien ecu-viittausten osalta oletetaan, että osapuolet ovat sopineet viittaavansa perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja edellä mainitussa asetuksessa annetun määritelmän mukaiseen ecuun; osapuolten aikomukset huomioon ottaen sellaisen oletuksen olisi oltava kumottavissa,
- 7) yleisesti hyväksytyyn oikeusperiaatteen mukaan uuden rahan käyttöön ottaminen ei vaikuta sopimusten tai muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuteen; sopimusvapauden periaatetta on noudatettava; jatkuvuuden periaatteen olisi oltava sopusoinnussa kaiken sen kanssa, mistä osapuolet ovat saattaneet sopia euron käyttöönoton huomioon ottaen; oikeusvarmuuden ja selvyuden lisäämiseksi on tarkoituksenmukaista nimenomaisesti vahvistaa, että sopimusten ja muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuden periaatetta sovelletaan aikaisempien kansallisten rahojen ja euron sekä perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettua ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määritellyn ecun ja euron välillä; tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että kiinteäkorkoisten rahoitusvälineiden osalta euron käyttöön ottaminen ei muuta velallisen maksettavana olevaa nimelliskorkoa; jatkuvuutta koskevilla säännöksillä voidaan saavuttaa haluttu tavoite eli oikeusvarmuuden ja avoimuuden varmistaminen taloudellisille toimijoille, erityisesti kuluttajille, ainoastaan jos ne tulevat voimaan mahdollisimman pian,
- 8) euron käyttöön ottaminen merkitsee muutosta jokaisen osallistuvan jäsenvaltion rahalainsäädännössä; valtion rahalainsäädännön tunnustaminen on yleisesti hyväksytty periaate; lisäksi jatkuvuusperiaatteen nimenomaisen vahvistamisen olisi johdettava sopimusten ja muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuden tunnustamiseen kolmansien maiden lainkäytövallan piirissä,
- 9) oikeudellisten asiakirjojen määrittelyssä käytetty termi 'sopimus' sisältää kaikenlaiset sopimuksen riippumatta tavasta, jolla ne on tehty,
- 10) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti toimiessaan neuvosto määrittelee euron muuntokurssit suhteessa kunkin osallistuvan jäsenvaltion kansalliseen rahaan; näitä muuntokursseja olisi käytettävä kaikissa euron ja kansallisten rahayksikköjen välisissä tai kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa; kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa tulokset olisi määritettävä sitovan laskumenetelmän avulla; käänteisten muuntokurssien käyttö merkitsisi kurssien pyöristämistä ja siitä seuraisi huomattavia epätarkkuuksia, erityisesti kun kyse on suurista rahamääristä,
- 11) euron käyttöönotto edellyttää rahamäärien pyöristämistä; on tarpeellista päättää pyöristämissäännöistä ajoissa yhteismarkkinoiden toimintaa ajatellen ja jotta talous- ja rahaliiton valmisteluihin jää riittävästi aikaa sekä siirtyminen siihen tapahtuu vaikeuksitta; säännöt eivät vaikuta mihinkään pyöristämistä koskevaan käytäntöön, yleiseen tapaan tai kansallisiin määräyksiin, joilla aikaansaadaan parempi tarkkuus välilaskelmissa, ja
- 12) jotta muuntaminen voitaisiin suorittaa mahdollisimman täsmällisesti, muuntokurssit olisi määriteltävä kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella; kuudella merkitsevällä numerolla ilmaistu kurssi tarkoittaa kurssia, jossa on kuusi numeroa ja jonka ensimmäinen numero vasemmalta lukien on muu kuin nolla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 'oikeudellisilla asiakirjoilla' säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,
- 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' jäsenvaltioita, jotka ottavat käyttöön yhteisen rahan perustamissopimuksen mukaisesti,
- 'muuntokursseilla' peruuttamattomasti kiinnitettyjä muuntokursseja, jotka neuvosto hyväksyy perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti,
- 'kansallisilla rahayksiköillä' osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksiköitä, sellaisina kuin kyseiset yksiköt on määritelty talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 350, 31.12.1994, s. 27

— 'euroyksiköllä' yhteistä rahayksikköä sellaisena kuin se määritellään asetuksessa euron käyttöön ottamisesta, joka tulee voimaan talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamispäivänä,

2 artikla

1) Oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvät viittaukset perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 annetun määritelmän mukaiseen ecuun korvataan viittauksella euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa. Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan ecuun ilman kyseistä määritelmää, viittausten oletetaan olevan viittauksia perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 annetun määritelmän mukaiseen ecuun, jolloin oletamus on kuitenkin kumottavissa ottaen huomioon osapuolten aikomukset.

2) Kumotaan asetus (EY) N:o 3320/94.

3) Tätä artiklaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan nojalla tehdyn päätöksen mukaisesti.

3 artikla

Euron käyttöönotto ei muuta mitään oikeudellisen asiakirjan ehtoa eikä vapauta minkään oikeudellisen asiakirjan mukaisesta suoritusvelvollisuudesta eikä anna osapuolelle oikeutta sellaisen asiakirjan yksipuoliseen muuttamiseen tai irtisanomiseen. Tätä säännöstä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

4 artikla

1) Muuntokurssit hyväksytään siten, että yksi euro ilmaistaan suhteessa kunkin osallistuvan jäsenvaltion

kansalliseen rahaan. Muuntokurssit hyväksytään kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella.

2) Muuntokursseja ei muunnettaessa pyöristetä eikä lyhennetä.

3) Muuntokursseja käytetään muunnettaessa euroyksikköä kansallisiksi rahayksiköiksi tai kansallisia rahayksiköjä euroyksiköiksi. Muuntokursseista johdettuja käänteisiä kurssseja ei käytetä.

4) Muunnettaessa jonkin kansallisen rahayksikön määräisiä rahamääriä toisen kansallisen rahayksikön määräiseksi rahamäärä muunnetaan ensin euroyksikkönä ilmaistuksi rahamääräksi, mikä määrä voidaan pyöristää vähintään kolmen desimaalin tarkkuudella ja muunnetaan sitten toisen kansallisen rahayksikön määräiseksi. Mitään vaihtoehtoista laskentatapaa ei saa käyttää, ellei sillä saada samoja tuloksia.

5 artikla

Rahamäärät, jotka maksetaan tai tilitetään 4 artiklan mukaisen euroyksiköksi muuntamisen jälkeisen pyöristämisen yhteydessä, pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään senttiin. Maksettavat tai tilitettävät rahamäärät, jotka on muunnettu kansalliseksi rahayksiköksi, pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään alayksikköön tai, jos alayksikköä ei ole, lähimpään yksikköön, taikka kansallisen lain tai käytännön mukaisesti kansallisen rahayksikön alayksikön tai yksikön kerrannaiseen tai murto-osaan. Jos muuntokurssin soveltamisen tulos on täsmälleen yksiköjen keskilivissä, määrä pyöristetään ylöspäin.

6 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 17 päivänä kesäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta

A. JORRITSMA-LEBBINK

Puheenjohtaja

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 974/98,
annettu 3 päivänä toukokuuta 1998,
euron käyttöönotosta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- 1) tässä asetuksessa määritellään euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden rahalainsäädäntö; sopimussuhteiden jatkuvuutta, oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien ecuun kohdistuvien viittausten korvaamista viittauksilla euroon sekä pyöristämistä koskevat säännökset on jo annettu tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1103/97 ⁽⁴⁾; euron käyttöönotto koskee koko väestön päivittäisiä toimia osallistuvissa jäsenvaltioissa; olisi tutkittava muita kuin tähän asetukseen sekä asetukseen (EY) N:o 1103/97 sisältyviä toimenpiteitä tasapainoisen euroon siirtymisen varmistamiseksi erityisesti kuluttajien osalta,
- 2) Eurooppa-neuvoston Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessa päätettiin, että perustamissopimuksessa Euroopan yhtenäisvaluutasta käytetty nimi "ecu" on yleisnimi; viiden-toista jäsenvaltion hallitukset ovat päässeet yhteisymmärrykseen siitä, että tämä päätös on perustamissopimuksen asianomaisten määräysten sovitto ja lopullinen tulkinta; Euroopan yhtenäisvaluutan nimi on "euro"; euro jaetaan osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttana sataan alayksikköön, jonka nimi

on "sentti"; nimen "sentti" määritelmä ei estä nimen yleisessä kielenkäytössä esiintyvien eri muotojen käyttöä jäsenvaltioissa; Eurooppa-neuvosto katsoi lisäksi, että yhtenäisvaluutan nimen on oltava sama kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä ottaen huomioon olemassa olevat erilaiset aakkoset,

- 3) toimiessaan perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti neuvosto toteuttaa vaihtokurssien hyväksymisen lisäksi muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön,
- 4) kun jäsenvaltiosta tulee perustamissopimuksen 109 k artiklan 2 kohdan mukaisesti osallistuva jäsenvaltio, neuvosto toteuttaa perustamissopimuksen 109 l artiklan 5 kohdan mukaisesti muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön yhtenäisvaluuttana tässä jäsenvaltiossa,
- 5) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti neuvosto antaa kolmannen vaiheen alkamispäivänä ne lopulliset vaihtokurssit, joihin osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat vahvistetaan, sekä sen lopullisesti vahvistetun kurssin, jolla euro korvaa nämä valuutat,
- 6) säädöksiä tulkittaessa olisi otettava huomioon, että euroyksikön ja kansallisten valuuttayksikköjen välillä tai kyseisten kansallisten valuuttayksikköjen välillä ei ole vaihtokurssiriskiä,
- 7) oikeudellisten asiakirjojen määrittelyssä käytetty termi "sopimus" sisältää kaikenlaiset sopimukset riippumatta tavasta, jolla ne on tehty,
- 8) jotta valmistautuminen euroon siirtymiseen tapahtuisi vaivattomasti, tarvitaan siirtymäkausi osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttojen eurolla korvaamisen sekä eurosetelien ja -metallirahojen käyttöönoton välillä; tämän kauden aikana kansalliset

⁽¹⁾ EYVL C 369, 7.12.1996, s. 10
⁽²⁾ EYVL C 205, 5.7.1997, s. 18
⁽³⁾ EYVL C 380, 16.12.1996, s. 50
⁽⁴⁾ EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1

- valuuttayksiköt määritellään euron ilmentymiksi; siten vahvistetaan euroyksikön ja kansallisten valuuttayksikköjen välinen oikeudellinen vastavuus,
- 9) perustamissopimuksen 109 g artiklan ja asetuksen (EY) N:o 1103/97 mukaisesti euro korvaa ecun Euroopan yhteisöjen toimielinten laskentayksikkönä 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen; euron olisi oltava myös Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö; Madridin päätelmien mukaisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) raho poliittiset toimet tapahtuvat euroyksikössä; tämä ei estä kansallisia keskuspankkeja pitämästä kansallisen valuuttayksikkönsä määräistä kirjanpitoa siirtymäkauden aikana, erityisesti henkilöstönsä ja yleisen hallintonsa osalta,
- 10) kukin jäsenvaltio voi sallia euroyksikön täysimittaisen käytön alueellaan siirtymäkauden aikana,
- 11) siirtymäkauden aikaiset sekä euroyksikön että kansallisen valuuttayksikön määräiset sopimukset, kansalliset lait ja muut oikeudelliset asiakirjat ovat päteviä; kyseisen kauden aikana mikään tämän asetuksen säännöksistä ei saa vaikuttaa kansalliseen valuuttayksikköön tehdyn viittauksen pätevyteen missään oikeudellisessa asiakirjassa,
- 12) jollei toisin ole sovittu, taloudellisten toimijoiden on jonkin oikeudellisen asiakirjan mukaisesti suoritettavien kaikkien toimien yhteydessä noudatettava kyseisessä asiakirjassa käytettyä yksikköä,
- 13) euroyksikkö ja kansalliset valuuttayksiköt ovat saman valuutan yksiköitä; olisi varmistettava, että osallistuvassa jäsenvaltiossa tilihyvityksin suoritettavat maksut voidaan tehdä joko euroyksikössä tai vastaavassa kansallisessa valuuttayksikössä; tilihyvityksin suoritettavia maksuja koskevia määräyksiä olisi sovellettava myös niihin rajat ylittäviin maksuihin, jotka ovat euroyksikön tai velkojan tilin kansallisen valuuttayksikön määräisiä; on välttämätöntä varmistaa maksujärjestelmien hyvä toimivuus säätämällä tilien hyvittämisestä käyttämällä kyseisten järjestelmien kautta hyvittettäviä maksuvälineitä; tilihyvityksin tapahtuvaa maksujen suorittamista koskevat säännökset eivät saisi merkitä sitä, että rahoituspalveluiden välittäjät ovat velvollisia asettamaan käyttöön joko muita maksumuotoja tai tuotteita, jotka ovat euron jonkin tietyn yksikön määräisiä; tilihyvityksin suoritettavia maksuja koskevat säännökset eivät estä rahoituspalveluiden välittäjiä sovittamasta yhteen sellaisten euroyksikössä määriteltyjen maksumuotojen käyttöönottoa, jotka perustuvat yhteiseen tekniseen perusrakenteeseen siirtymäkauden aikana,
- 14) Madridissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti osallistuvat jäsenvaltiot laskevat liikkeeseen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan uuden velan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen euroyksikön määräisenä; on suotavaa sallia velan liikkeeseenlaskijoiden määrittellä velkakanta uudelleen euroyksikössä; uudelleen määrittelyä koskevien säännösten olisi oltava sellaisia, että niitä voidaan soveltaa myös kolmansien maiden lainkäyttövalan alueella; liikkeeseenlaskijoiden olisi voitava määrittellä velkakanta uudelleen, jos velka on määritelty sellaisen jäsenvaltion kansallisessa valuuttayksikössä, joka on määritelty uudelleen osan tai kaiken kyseisen jäsenvaltion julkisyhteisöjen velkakannasta; nämä säännökset eivät koske sellaisten lisätoimenpiteiden käyttöönottoa, joilla muutetaan velkakannan ehtoja, muun muassa velkakannan nimellismäärän muuttamiseksi, koska kyseiset seikat kuuluvat asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön alaan; on suotavaa, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet muuttaakseen järjestäytyneiden markkinoiden toimissa käytettyä laskentayksikköä,
- 15) voi myös olla tarpeen toteuttaa lisätoimia yhteisön tasolla sen selkeyttämiseksi, mikä vaikutus euron käyttöön otolla on yhteisön olemassa olevan lainsäädännön säännösten soveltamiseen, erityisesti nettoutuksen, kuittauksen ja vaikutuksiltaan samankaltaisten menettelyjen osalta,
- 16) euroyksikön käyttöä koskevia velvoitteita voidaan määrätä ainoastaan yhteisön lainsäädännön perusteella; osallistuvat jäsenvaltiot voivat sallia euroyksikön käytön julkisen sektorin kanssa tehtävissä liiketoimissa; Eurooppa-neuvoston Madridissa pidetyssä kokouksessa päätetyn viitesuunnitelman mukaisesti yhteisön lainsäädännössä, jossa säädetään euroyksikön käytön laajentamisen aikataulusta, voidaan jättää jonkin verran toimintavapautta yksittäisille jäsenvaltioille,
- 17) perustamissopimuksen 105 a artiklan mukaisesti neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä kaikkien metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi,

- 18) setelit ja metallirahat on suojattava riittävällä tavalla väärennöksiltä,
- 19) kansallisten valuuttayksikköjen määräiset setelit ja metallirahat menettävät asemansa laillisina maksuvälineinä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä; jäsenvaltioiden yleisistä syistä käyttöön ottamat seteleissä ja metallirahoissa maksamista koskevat rajoitukset eivät ole yhteensopimattomia euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineaseman kanssa, edellyttäen että muita laillisia keinoja rahamääräisten velkojen maksamiseen on käytettävissä,
- 20) siirtymäkauden päättymisestä alkaen on tuolloin voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia pidettävä viittauksina euroyksikköön kyseisten vaihtokurssien mukaisesti; sen vuoksi olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien rahayksikköjen konkreettinen uudelleen määrittely ei ole tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi; asetuksessa (EY) N:o 1103/97 määriteltyjä pyöristämissääntöjä sovelletaan myös siirtymäkauden päättyessä tai siirtymäkauden jälkeen tehtyihin muutoksiin; selvyuden vuoksi voi olla suotavaa suorittaa konkreettinen rahayksikön uudelleen määrittely niin pian kuin on tarkoituksenmukaista,
- 21) eräistä Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn pöytäkirjan N:o 11 2 kohdassa määrätään muun muassa, että kyseisen pöytäkirjan 5 kohta tulee voimaan, jos Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa neuvostolle, että se ei aio siirtyä kolmanteen vaiheeseen; Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 30 päivänä lokakuuta 1997 neuvostolle, että se ei aio siirtyä kolmanteen vaiheeseen; pöytäkirjan kohdassa 5 määrätään muun muassa, että perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohtaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan,
- 22) Tanska on Edinburghissa 12 päivänä joulukuuta 1992 tehtyyn päätökseen liittyen ilmoittanut, viitaten eräitä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 12 olevaan 1 kohtaan, että se ei aio osallistua kolmanteen vaiheeseen; sen tähden Tanskaan sovelletaan kyseisen pöytäkirjan 2 kohdan mukaisesti perustamissopimuksen ja Euroopan keskuspankikijärjestelmän perussäännön kaikkia niitä artikloja ja määräyksiä, joissa viitataan poikkeukseen,
- 23) perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutta otetaan käyttöön vain niissä jäsenvaltioissa, joita ei koske poikkeus,
- 24) tätä asetusta sovelletaan tämän vuoksi perustamissopimuksen 189 artiklan mukaisesti, jollei pöytäkirjasta N:o 11, pöytäkirjasta N:o 12 tai perustamissopimuksen 109 k artiklan 1 kohdasta muuta johdu,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSA

MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- "osallistuvilla jäsenvaltioilla" Alankomaita, Belgiaa, Espanjaa, Irlantia, Italiaa, Itävaltaa, Luxemburgia, Portugalia, Ranskaa, Saksaa ja Suomea,
- "oikeudellisilla asiakirjoilla" säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,
- "vaihtokurssilla" peruuttamattomasti vahvistettua vaihtokurssia, jonka neuvosto on hyväksynyt perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutalle,
- "euroyksiköllä" 2 artiklan toisessa virkkeessä tarkoitettua valuuttayksikköä,
- "kansallisilla rahayksiköillä" osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttayksikköjä, sellaisina kuin kyseiset yksiköt on määritelty talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,
- "siirtymäkaudella" ajanjaksoa, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2001,
- "uudelleen määrittelyllä" sen yksikön muuttamista, jossa velkakanta on määritelty, kansallisesta valuuttayksiköstä 2 artiklan mukaiseksi euroyksiköksi, jolloin uudelleen määrittely ei muuta velan muita ehtoja, mitkä määräytyvät asianomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

II OSA

OSALLISTUVIEN JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN KORVAAMINEN EUROLLA

2 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden valuutta on euro 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen. Valuuttayksikkö on yksi euro. Yksi euro jakautuu sataan senttiin.

3 artikla

Euro korvaa kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutan vaihtokurssin mukaisesti.

4 artikla

Euro on Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö.

III OSA

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

5 artikla

Siirtymäkauden aikana sovelletaan 6, 7, 8 ja 9 artiklaa.

6 artikla

1. Euro jaetaan myös kansallisiin valuuttayksikköihin vaihtokurssien mukaisesti. Kansallisten valuuttayksikköjen kaikki alajaotellut säilytetään. Jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu, osallistuvien jäsenvaltioiden rahalainsäädäntöä sovelletaan edelleen.

2. Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan kansalliseen valuuttayksikköön, tämä viittaus on yhtä pätevä kuin jos viittaus olisi tehty vaihtokurssien mukaisesti euroyksikköön.

7 artikla

Kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutan korvaaminen eurolla ei ilman eri toimenpiteitä muuta korvaamispäivänä olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa käytettyä rahayksikköä.

8 artikla

1. Toimet, jotka suoritetaan kansallisen valuuttayksikön käyttöön velvoittavien tai kansallisen valuuttayksikön määräisten oikeudellisten asiakirjojen nojalla, suoritetaan tämän kansallisen valuuttayksikön määräisinä. Toimet, jotka suoritetaan euroyksikön käyttöön velvoittavien tai euroyksikössä määriteltyjen oikeudellisten asiakirjojen nojalla, suoritetaan tämän yksikön määräisinä.

2. 1 kohdan säännöksiä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

3. Huolimatta 1 kohdan säännöksistä velallinen voi maksaa euroyksikön tai osallistuvan jäsenvaltion kansallisen valuuttayksikön määräisen ja kyseisessä jäsenvaltiossa maksettavan minkä tahansa määrän hyvittämällä sen velkojan tilille joko euroyksikön tai kyseisen kansallisen valuuttayksikön määräisenä. Määrä on hyvitetävä velkojan tilille hänen tilinsä valuuttayksikön määräisenä, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan vaihtokurssien mukaisesti.

4. Huolimatta 1 kohdan säännöksistä kukin osallistuva jäsenvaltio voi toteuttaa toimenpiteitä, jotka voivat olla tarpeen

— Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä määritellyn, jäsenvaltion julkisyhteisöjen liikkeelle laskeman kansallisen valuuttayksikön määräisen velkakannan, jonka liikkeelle laskemiseen sovelletaan kyseisen jäsenvaltion kansallista lakia, yksikön muuntamiseksi euroyksiköksi. Jos jäsenvaltio on toteuttanut tällaisen toimenpiteen, liikkeeseenlaskijat voivat määrittellä kyseisen jäsenvaltion kansallisen valuuttayksikön määräisen velan uudelleen euroyksikköinä, ellei sopimusehdoissa nimenomaisesti suljeta pois uudelleen määrittelyä; tätä säännöstä sovelletaan jäsenvaltion julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemaan velkaan sekä muiden liikkeeseenlaskijoiden joukkovelkakirjoihin ja muihin arvopaperistetun velan muotoihin,

jotka ovat luovutuskelpoisia pääomamarkkinoilla, ja muiden velallisten liikkeeseen laskemiin rahamarkkinavälineisiin,

— jotta seuraavien toimintojen laskentayksikkö voidaan muuttaa kansallisesta valuuttayksiköstä euroyksiköksi:

a) järjestäytyneet markkinat, joilla käydään kauppaa, harjoitetaan selvitystoimintaa ja toteutetaan suorituksia sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/22/ETY⁽¹⁾ liitteen B osassa luetelluilla rahoitusvälineillä sekä hyödykkeillä, ja

b) järjestelmät, joissa säännöllisesti käydään kauppaa, harjoitetaan selvitystoimintaa ja toteutetaan suorituksia.

5. Osallistuvat jäsenvaltiot voivat antaa muita kuin 4 kohdassa mainittuja euroyksikön käyttöön velvoittavia säännöksiä ainoastaan yhteisön lainsäädännössä säädetyn aikataulun mukaisesti.

6. Nettoutuksen, kuittauksen ja vaikutuksiltaan samanlaisia menettelyjä sallivia tai niihin velvoittavia osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisia säädöksiä sovelletaan rahamääräisiin velvoitteisiin riippumatta niiden valuuttayksiköstä, jos kyseinen valuuttayksikkö on ilmaistu euroyksikönä tai kansallisena valuuttayksikkönä, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan vaihtokurssien mukaisesti.

9 artikla

Kansallisen valuuttayksikön määräiset setelit ja metallirahat säilyttävät asemansa laillisenä maksuvälineenä tämän asetuksen voimaantulopäivää edeltävänä päivänä voimassa olevien alueellisten rajojensa sisällä.

IV OSA

EUROSETELIT JA -METALLIRAHAT

10 artikla

EKP ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit laskevat liikkeeseen euromääräiset setelit 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Rajoittamatta 15 artiklan säännösten soveltamista ainoastaan näillä euromääräisillä seteleillä on laillisen maksuvälineen asema kaikissa näissä jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

11 artikla

Osallistuvat jäsenvaltiot laskevat liikkeeseen 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien euro- ja senttimääräisiä metallirahoja noudattaen yksikköarvoja ja teknisiä eritelmiä, jotka neuvosto voi vahvistaa perustamissopimuksen 105 a artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti. Rajoittamatta 15 artiklan säännösten soveltamista ainoastaan näillä metallirahoilla on laillisen maksuvälineen asema kaikissa näissä jäsenvaltioissa. Lukuun ottamatta liikkeeseenlaskevaa viranomaista ja liikkeeseenlaskevan jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä erityisesti nimettyjä henkilöitä kenelläkään ei ole velvollisuutta hyväksyä samassa maksussa enempää kuin 50 metallirahaa.

12 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden on säädettävä riittävät seuraukset väärien euroseteleiden ja -metallirahojen valmistamisesta ja niiden väärentämisestä.

V OSA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

13 artikla

Siirtymäkauden päättymisestä alkaen sovelletaan 14, 15 ja 16 artiklaa.

14 artikla

Siirtymäkauden päättyessä voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin valuuttayksiköihin pidetään viittauksina euroyksikköön.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa perustamissopimuksen mukaisesti, jollei pöytäkirjasta N:o 11, pöytäkirjasta N:o 12 tai perustamissopimuksen 109 k artiklan 1 kohdasta muuta johdu.

Tehty Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998.

kyseisten vaihtokurssien mukaisesti. Asetuksessa (EY) N:o 1103/97 säädetyt pyöristämissääntöjä sovelletaan.

15 artikla

1. Edellä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisen valuuttayksikön määräiset setelit ja metallirahat ovat laillisia maksuvälineitä kansallisten alueellisten rajojensa sisällä enintään kuuden kuukauden ajan siirtymäkauden päättymisestä; tätä määräaika voidaan lyhentää kansallisella lainsäädännöllä.

2. Kukin osallistuva jäsenvaltio voi määrätä edellä 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen valuuttayksikönsä määräisten seteleiden ja metallirahojen käyttöä koskevista säännöistä enintään kuuden kuukauden ajaksi siirtymäkauden päättymisestä lukien sekä toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet niiden käytöstä poistamisen helpottamiseksi.

16 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden setelien ja metallirahojen liikkeeseenlaskijat hyväksyvät edelleen aiemmin liikkeeseen laskemansa setelit ja metallirahat euroa vastaan vaihtokurssin mukaisesti noudattaen kansallisia lakejaan ja käytäntöjään.

VI OSA

VOIMAANTULO

17 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Neuvoston puolesta

G. BROWN

Puheenjohtaja

EUROON SIIRTYMISEN KOKONAISAIKATAULU

Työeläkkeiden hoidossa siirrytään Euroon pääosin vuoden 2001 lopussa. Siirtyminen toteutuu kuitenkin vaiheittain siten, että osa toiminnoista siirtyy euroon heti siirtymäkauden alkaessa ja osa toiminnoista vasta siirtymäkauden jälkeen:

Vuosi	Asia	Taho
1998	- Euroon siirtymisen ensimmäiset vaiheet toteutetaan	ELA*
1999	- Vuoden 1999 palkkatietoja otetaan eläkelaitoksissa vastaan markkojen lisäksi euroina vuoden 1999 tammikuusta alkaen - Markkojen ohella myös LEL- ja TaEL-tilityksiä otetaan vastaan euroina tammikuusta 1999 alkaen	ELA TEK, ETEK
2000 - 2001	- Eläkepäätöksissä annetaan eläkkeen kokonaismäärä markkojen rinnalla viitteellisesti myös euroina eläkelaitoksen päättämässä aikataulussa - Eläkelaitosten ja ETK:n eläkearvioissa esitetään markkamäärän rinnalla viitteellisenä tietona eläkkeen kokonaismäärä myös euroina eläkelaitoksen päättämässä aikataulussa	ELA ELA, ETK
2001	- ETK lopettaa markkailmoitusten vastaanoton työsuhderekisteriin ja eläketapahtumarekisteriin vuoden lopussa	ELA, ETK
2002**	- Kaikki palkkailmoitukset vuodelta 2002 tulevat työnantajilta euromääräisinä - Kaikki vuoden 2002 LEL- ja TaEL-tilitykset tulevat euroina - Yrittäjien työtulopäätökset annetaan euromääräisinä - Tiedot ETK:n rekistereistä annetaan vain euromääräisinä - Eläkkeen laskentaohjelmat siirtyvät euron käyttöön - Eläkepäätökset annetaan euromääräisinä - ETK aloittaa euroilmoitusten vastaanoton työsuhderekisteriin ja eläketapahtumarekisteriin, markkailmoituksia ei enää käsitellä - Vuoden 2001 vastuunjaon rahasuoritukset toteutetaan euroina - ETK:n valvonta- ja perkausajot toteutuvat euroina - Eläkearvioissa rahamäärät ilmaistaan euroina, kokonaisarvio ilmoitetaan viitteellisesti myös markkoina	ELA TEK, ETEK MYEL, YEL ETK ELA, ETK ELA ELA, ETK ELA, ETK ETK ELA, ETK
>	- Jäljelle jääneestä sisäisestä markkojen käsittelystä luovutaan ja siirrytään pelkän euron käyttöön.	ELA, ETK

* ELA=Eläkelaitos

** Eurot ovat käytössä vuoden 2002 alusta alkaen heti kun tekniset valmiudet sen mahdollistavat